

Door de ogen van Robert Vuijsje interviewt Amsterdammers over de stad

‘Waar ik kom, tel ik de mensen van kleur’

Sandra Doevendans is stadsdeelbestuurder in Nieuw-West, maar voldoet niet aan het beeld dat veel mensen daarbij hebben. ‘Ze gaan ervan uit dat de ambtenaar die meekomt de bestuurder is en ik een soort assistent.’

Serie
Amsterdammers klagen graag over de snel veranderende stad, maar willen hier toch blijven wonen. Hoe werkt dat, vraagt schrijver Robert Vuijsje (Alleen maar nette mensen, Salomons oordeel) zich af in een wekelijkse interview-serie met bekende en minder bekende Amsterdammers.

Vroeger ging Sandra Doevendans, stadsdeelbestuurder in Nieuw-West, met haar vader mee als hij moest werken. Hij was loodgieter en kwam in de hele stad. “Mijn vader kende overal mensen. Nu zou ik zien dat het foute kroegen waren, toen wist ik alleen dat ik gewoon met mijn vader meeging. Of we kwamen bij zo’n man in een ochtendjas met een Thaise vrouw, ergens in het centrum.”

“Mijn vader was een grote man, ik werd overal gezien als de dochter van die lange. Zijn ouders woonden op de Orteliuskade, daar kwamen we iedere zondag. In zo’n huis met kleedjes op tafel en een glaasje met sigaretten erin. Iedereen werd daar gek van mij. Ze hadden een platen-speler en ik wilde steeds dezelfde liedjes horen van Johnny Jordaan en Tante Leen.”

Zie jij eruit als een Sandra Doevendans?

“Totaal niet. Ik heb wel een Sandra-kant, door hoe ik ben opgegroeid, maar die naam associeer ik niet met mezelf. Ik heb in sales gewerkt, dan had je eerst telefonisch contact en daarna ging ik naar de afspraak. Ze zagen mij en waren in shock, je zag de error in hun hoofd. Nu kom ik vaak ergens met ambtenaren die meegaan. Mensen gaan er vaak van uit dat die ambtenaren de bestuurder zijn en ik een soort assistent. Dan moeten we zeggen: nee, zij is de bestuurder. We blijven een stereotiep beeld in ons hoofd houden.”

“Ik voel me meer een Doevendans. De Amsterdamse grote bek van mijn vader zit ook wel in mij. Hoe noem je dat ook weer, ruwe bolster, blanke pit? Zo’n grote sterke man, niet heel goed in communiceren. Maar we waren heel close, zeker nadat mijn moeder was weggegaan. Later draaide dat om, werd ik closer met mijn moeder en heb ik mijn vader lang niet gezien.”

Sandra Doevendans was een maand oud toen ze werd geadopteerd uit Sri Lanka. Haar ouders verhuisden van Amsterdam naar een rijtjeshuis in de Amstelveense wijk Middenhoven. “Ik was enig kind. Gelukkig heeft een ander kind mijn jeugd niet meegemaakt.”

Waarom zeg je dat?

“Het was best heftig. Ik was zeven en mijn vader moest gewoon werken. Als loodgieter ga je vroeg de deur uit. Hij maakte mijn brood en legde dan naast het bord een tekening met een tekst als: maak er een fijne dag van. Hij kon goed tekenen.”

“Een moeder die weggaat, dat was ook ongebruikelijk. Een vader die verliefd wordt op een andere vrouw en zijn gezin verlaat – dat vinden we normaal. Bij een moeder wordt er anders naar gekeken. De kinderbescherming

vroeg steeds: wil je niet bij je moeder wonen? Dat is de norm.”

Wat vind je van adoptie?

“Jaren geleden ging ik met een vriendin naar *Holland zingt Hazes*. Ik ben zo iemand, als ik ergens kom, tel ik hoeveel mensen van kleur er zijn. In die zaal waren ze op twee handen te tellen. Die vriendin was verbaasd: jij kent echt alle liedjes van Hazes uit je hoofd en zingt ze mee, niet alleen de bekende.”

“Vroeger dacht ik: ik voel me echt Nederlands, ik ben blij dat ik hier ben gekomen, het heeft me meer kansen gegeven. Ik was lekker naïef. Op mijn 17de ben ik een keer op vakantie naar Sri Lanka geweest met mijn moeder, ik werd helemaal koekwaus van de chaos. Later heb ik onderzoeken en documentaires over adoptie gezien. Het is bijna niet te controleren of er sprake was van dwang, of er werd meegewerkt aan mensenhandel. Ik dacht ook: in Sri Lanka hebben ze al de eerste vrouwelijke minister-president gehad, misschien was ik dat wel geweest als ik was blijven rondscharrelen in die chaos.”

‘De kinderbescherming vroeg steeds: wil je niet bij je moeder wonen? Dat is de norm’

Na wat omzwervingen door de stad besloot Doevendans op 21-jarige leeftijd een café te kopen, ze noemde het Solis 51. “Ik was fan van de tv-serie *Desperate Housewives*, het personage van Eva Longoria had Solis als achternaam. En het café zat op de Dusartstraat 51.”

Waarom wilde je een café kopen?

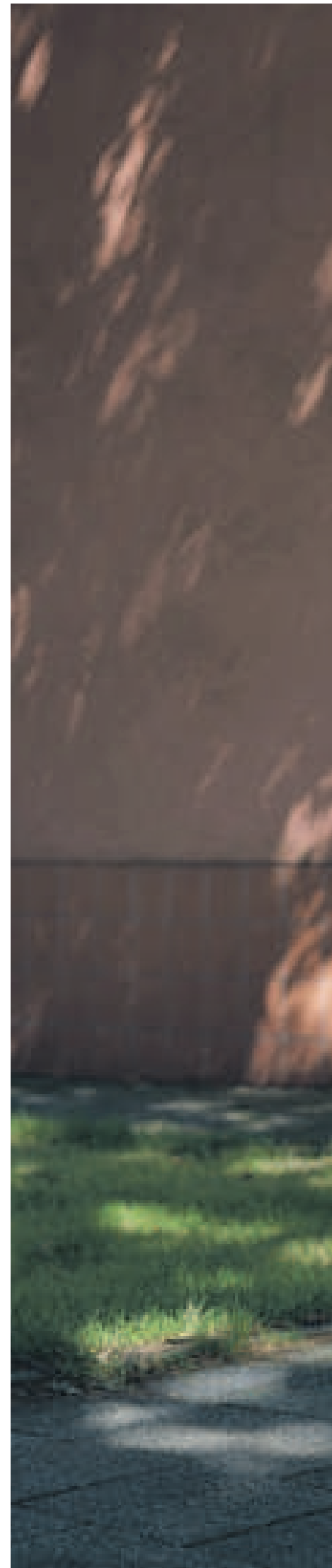
“Ik had al wat ervaring in de horeca en de verkopers maakten de cijfers wat mooier dan ze in werkelijkheid waren. De Pijp begon net te veryuppen, dit was de tijd dat de nieuwe bewoners wel klaagden over geluidsoverlast, maar nog niet veel geld uitgaven.”

“Tegenover het café zat een coffeeshop, de mensen daar kwamen iedere avond flessen cognac bestellen. Het begin van het einde was

dat ik ruzie kreeg en ze de toegang ontzegde. Dat scheelde 400 euro per avond. Boven het café zat een appartement, waar ik niet woonde. De verdiepingen deelden een meterkast. In dat appartement zat waarschijnlijk een wietplantage, ik bleef zitten met een gigantische energierekening.”

“De schuld bedroeg meer dan een ton. Het heeft twaalf jaar geduurd tot ik ervan af was. Toen ik het café afsloot, woonde ik in een illegale loods bij het Haarlemmermeerstation en was ik net zwanger, ik zat vol hormonen. De meeste mensen gaan dan nestelen, ik was bezig met financiële regelingen.”

“Van die loods kon ik verhuizen naar een lege verdieping bij mijn moeder in het dorp Sloten. Ja, zo noemen ze het daar, het is ook echt een

CV

Sandra Doevendans (Colombo, 1983) is stadsdeelbestuurder in Nieuw-West.

De stad van ... Sandra Doevendans

Echt Amsterdams

"Als ik ergens Hazes hoor of Johnny Jordaan. Dat is nostalgisch."

Accent

"Ligt eraan waar ik ben. Als geadopteerde ben je toch al altijd aan het codeswitchen. Ik denk dat het meestal wel ABN is."

Gentrificatie

"In Slotervaart is het al gebeurd. In de rest van Nieuw-West willen we bouwen voor de buurt. De buurt is solidair en vrij, maar we zijn er wel

liefst voor de huidige bewoners. Daarvan zijn er trouwens genoeg met een dikkere portemonnee."

Huur of koop

"Na twaalf jaar in de schulden voelde ik me echt volwassen toen ik als alleenstaande moeder dit huis kon kopen."

Import

"Ik groeide op in Amstelveen, maar mijn ouders zijn Amsterdammers. Wie is dé echte Amsterdammer? Die bestaat niet."

→ **Sandra Doevendans:**
'Je merkt dat veel inwoners van Nieuw-West voelen: wij tellen niet mee.'

FOTO ERIK SMITS

dorp. Met mensen die zeggen: ik zag dat jij gisteravond laat nog tv zat te kijken. De vader van mijn zoon is Turks-Koerdisch, volgens mij vonden ze het heel spannend dat wij daar kwamen wonen."

Hoe werd je politicus?

"Ik was altijd al geïnteresseerd in hoe godsdienst werkt, mijn ouders waren niet gelovig. Maar het christendom is het dichtstbij, dat ben ik eerst gaan onderzoeken. Ik heb ook nog samengewoond met een joodse jongen, maar je wordt niet echt joods, ook niet na een bekering. Je moeder moet joods zijn."

"De islam vond ik het interessantst. Mijn zoon was een half jaar oud toen ik dacht: volgens mij voel ik me al een moslim. Je ziet vaak dat bekeerlingen eerst een extreme fase krijgen, die heb ik niet gehad. Ik kwam in het bestuur van Al Nisa, een organisatie voor Nederlandse moslimvrouwen. En ik deed sociaal werk."

"De gemeente Amsterdam vroeg me een sleutelfiguur te worden, dat was een project tegen angst en polarisatie. Ze zochten een moslim die met haar voeten in de maatschappij stond. Dat programma werd geleid door Saadia Ait-Taleb, die later ontslag kreeg. Het project stopte daarna meteen."

En toen?

"In 2012 zocht de PvdA coördinatoren voor ondersteuning bij de campagne van hun Amsterdamse Kamerleden. Ze zochten iemand die affiniteit had met Nieuwe Nederlanders, dat was de term die ze gebruikten. Ik zei direct: laten we

'Mijn zoon was een half jaar oud toen ik dacht: volgens mij voel ik me al een moslim'

het zo maar niet meer noemen. De PvdA was al de partij waar ik op stemde. Zo rolde ik erin."

"Eerst heb ik acht jaar in de Provinciale Staten gezeten, in Haarlem, daar leerde ik hoe alles werkte. In 2022 werd ik stadsdeelbestuurder voor Nieuw-West. Vroeger heette dat wethouder. Ieder stadsdeel heeft drie bestuurders."

Wat is dit voor buurt?

"Net als Noord en Zuidoost is Nieuw-West lang vergeten. De basis is niet in orde. In deze buurt moet iets worden rechtgetrokken om het speelveld meer gelijk te maken. In de jaren vijftig werd Nieuw-West in sneltreinvaart gebouwd omdat de stad uitbreidde, die huizen zijn niet allemaal goed onderhouden."

"Je merkt dat veel bewoners voelen: wij tellen niet mee. Ze worden gezien als kwetsbaar. Ik vind: ze zijn krachtig, maar zitten in een kwetsbare positie. Je kunt ook zeggen: ik help je, maar we zijn gelijkwaardig. Als overheid ben je gewoon dienend."

"In Nieuw-West wonen bijna 170.000 mensen, net zoveel als in Amersfoort. Ik woon in een deel van Geuzenveld waar je bijna in de polder zit, het dorp Sloten is ook pittoresk. Als je de andere kant op gaat, zit je in de drukte."

Hoe groot is de afstand naar het stadhuis?

"Betaald parkeren en de stad zo veel mogelijk autoluw maken is een goed streven, maar vanuit Nieuw-West zijn de afstanden groter, voor veel mensen is een auto noodzakelijk. Hier wonen ook meer taxichauffeurs dan in andere stadsdelen."

"Een tijdje terug kreeg ik een voorstel om een hub te bouwen, waar zzp'ers in Nieuw-West een ruimte zouden kunnen huren. Ik vroeg welke zzp'ers ze daarmee bedoelden. Het antwoord was: daar wonen toch veel zzp'ers? Dat klopt, veel mensen proberen hier hun geld bij elkaar te hoeselen. Maar dat zijn niet de zzp'ers die met een havermelkcappuccino een ruimte gaan huren in een hub."